

OVER DE HERVORMING VAN DE BELGISCHE INSTELLINGEN

Bedenkingen bij het verslag van Guy Verhofstadt, Eerste Minister.

Door Peter Van de Ven

“Artikel 1”

Sinds 1993 vermeldt onze Grondwet dat België een federale staat is, samengesteld uit gemeenschappen en gewesten.

Het lijkt me nodig dit beginsel anders te formuleren, omdat uit die formule zou blijken dat in België slechts drie burgers wonen: De Vlaming, De Brusselaar en De Waal.

Beter zou zijn van België opnieuw een natie van burgers en regio's te maken, zodat de autonomie en de integriteit *van de burger* niet geslachtetofferd worden op het schavot van de gewestelijke zelfstandigheid. De architecten van de voorgaande staatsvormingen, die hun wetgevend werk baseerden op volkerendenken, verdienen geen eer, maar beschimping, voor wat ze ons land hebben aangedaan.

“Een nieuw federaal pact”

Onweerlegbaar positief aan de rode draad die door het voorstel van onze E.M. loopt, is de wens en de wil om te bouwen aan een nieuw België. Daartoe wil Guy Verhofstadt verschillende federatieve elementen inbouwen waarvan de convergentiecriteria en de federale kieskringen de voornaamste zijn.

In tijden waarin “België” als begrip, als woord, en als term bijna taboe is verklaard in sommige kringen, klinkt dit voornemen als een verademing.

Die vaststelling neemt niet weg dat het voorstel van Guy Verhofstadt niet valt onder de categorie “eenheidsfederalisme”, maar eerder onder “doorgedreven federalisme” of “confederalisme-light”. De reden daartoe is tweevoudig: de voorgestelde regionalisering (11) zijn substantieel en precies omschreven, de herfederalisering (2) en andere federatieve instrumenten vaag en zijn vooral zeer futiel en beperkt.

De netto-balans

Het voorstel van onze E.M. helt duidelijk en overtuigend naar “meer Vlaanderen”, met als troostprijs “een beetje België”.

Verschillende voorstellen tot regionalisering zijn erg ingrijpend, zoals het sanctierecht op werklozen, de loopbaanrekening, lastenverlagingen, een eigen vervolgingsbeleid voor overtredingen op (taal)decreten, verkeersveiligheid en boetes, het rijbewijs, het privacybeleid, de huurwetgeving, gezinsbijslagen, enz.

Daartegen staat de herfederalisering van geluidsnormen en ontwikkelingssamenwerking. De concrete inhoud van artikel 35 (de federale kerntaken) is niet ingevuld. Guy Verhofstadt suggereert om de alarmbelprocedures en andere communautaire evenwichten af te schaffen en te vervangen door de pariteit van de senaat, die niet meer verkozen, maar afgevaardigd zou worden.

Mini-Europa

Om de Belgische federatie te versterken doet onze E.M inspiratie op in de werking van de Europese Unie.

Niet volledig ten onrechte, want een positieve regeling voor de Belgische samenlevingsproblemen, kan als model staan voor Europa. Het Belgische project is een opportuniteit, een laboratorium voor Europa. Dat is niet zonder belang, want niet alleen België, maar het volledige Europa wordt getroffen door volkerendenken. Sommigen willen het “Europa van Staten” vervangen door een “Europa der Volkeren”.

Probleem is echter dat door België voor te stellen als een mini-Europa en de Europese beleidsinstrumenten toe te passen op de Belgische context, impliciet het confederalisme, de onderliggende natievorming van de gewesten wordt erkend. Daardoor vindt er een verschuiving plaats richting “Europa der volkeren”, wég van de natie als legaal kader.

Ik kies voor een België, voor een ***Europa van burgers***, waarin ideeën “botsen” en geen bevolkingsgroepen. Burgerlijke vrijheden en -rechten zijn daarom belangrijker dan de autonomie van gewesten of regio's.

Meer creativiteit om ons land op weg te zetten naar een nieuw, modern België, en slechts zeer beperkte regionalisering en zullen deze burgerrechten beter garanderen, dan de trend naar confederalisme die noodzakelijkerwijs aansluit bij het bekrompen en polariserende volkerendenken dat ons tijdvak teistert.

Daarom is mijn voorstel de weg naar confederalisme, de mensonterende weg van strijd “tussen eisen en toegevingen”, te verlaten, resoluut werk te maken van een waarachtig ***eenheidsfederalisme***, en daarbij het streven naar meer gewestelijke autonomie te laten voor wat het is: een archaïsme dat in een moderne samenleving niet thuis hoort.

8 januari 2008